

Defensie

Bezoekadres:
Kalvermarkt 28
Postadres:
MPC 58 B
Postbus 20701
2500 ES Den Haag
www.defensie.nl

Aan De voorzitter van de Onderzoeksraad voor Veiligheid

Postbus 95404
2509 CK Den Haag

Stuknummer	OVV: 9 0 0 1 3 4 3
Dossiercode:	
Registratie- datum:	03 JUL 2009
In behandeling bij:	
Naam:	Afdeling:

DE ONDERZOEKRAAD VOOR VEILIGHEID

I.a.a. De Minister van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties

Datum 1 Juli 2009
Ons kenmerk S2009007479

Onderwerp Onderzoeksrapport "Draadaanvaring Apache helikopter, Bommelerwaard, 12 december 2007"

Bij brief van 9 februari jl., kenmerk OVV 09500108, heb ik uw rapport "Draadaanvaring Apache helikopter, Bommelerwaard, 12 december 2007" ontvangen. Het rapport getuigt van een nauwkeurig uitgevoerd onderzoek, waarvoor ik u bedank. In het rapport worden twee aanbevelingen aan mij gericht. Met deze brief maak ik mijn standpunt ten aanzien van deze aanbevelingen kenbaar.

U beveelt aan de algemene (basis)vliegvaardigheid en vliegveiligheid te waarborgen door zorg te dragen:

- voor een adequaat systeem van supervisie met bijbehorende controles en evaluaties;
- dat door middel van audits integraal inzicht wordt verkregen in de (vlieg)veiligheid en de wijze waarop deze wordt beheerst.

Ik heb uw aanbevelingen overgenomen en ter uitvoering daarvan de volgende maatregelen genomen. Ter uitvoering van de eerste aanbeveling (supervisie) is de squadronstaf uitgebreid met extra ondersteunend personeel, waardoor voor squadroncommandanten ruimte is gecreëerd om invulling te geven aan supervisie. Daarnaast is op het gebied van opleidingen de *Helicopter Flying Supervisor Course* vanaf december 2008 hervat. Dit is een maatregel die versneld is voortgekomen uit het werkverband *Helicopter Threat and Error Management Program*. Dit werkverband is halverwege 2007 gestart met als doel om de diverse trainingen voor de bemanningen op het gebied van onder andere communicatie, coördinatie en supervisie te verbeteren en beter op elkaar af te stemmen. Door deze maatregelen is de (inhoudelijke) controle op vluchtvoorbereiding en -uitvoering door de supervisor sterk verbeterd. Door directe feedback op vluchtvoorbereiding wordt de kwaliteit nu beter bewaakt hetgeen ook zal resulteren in betere vliegveiligheidsbewustwording. Supervisie is tevens een standaard onderdeel in de *Crew Resource Management* trainingen en de *Mission Qualification Training*. Om de verbetering van supervisie vervolgens blijvend te borgen zal het onderwerp supervisie eveneens standaard onderdeel vormen tijdens audits en interne onderzoeken. Verder wordt gezien welke aanvullende maatregelen nodig zijn om de supervisie in brede zin binnen het militair vliegbedrijf te verbeteren en te borgen.

Bij beantwoording datum, ons kenmerk en onderwerp vermelden.

Datum

Ons kenmerk

Bij de uitwerking van de tweede aanbeveling (audits) maak ik een onderscheid tussen audits die specifiek zijn gericht op vliegveiligheid en audits op het gebied van veiligheid in brede zin. Audits op het gebied van vliegveiligheid worden in het kader van de Militaire Luchtvaart-eisen uitgevoerd. Nadat in de afgelopen jaren de technische kwaliteitseisen zijn ingevoerd, zijn momenteel op operationeel gebied de eerste luchtvaart-eisen door de Militaire Luchtvaart Autoriteit (MLA) vastgesteld en zijn diverse aanvullende eisen in ontwikkeling. Daarnaast moeten de vastgestelde eisen worden geïmplementeerd. Wanneer dat proces gereed is, heeft de MLA, naast de audits op technisch gebied, ook een relevante toetssteen voor het uitvoeren van operationele goedkeuring- en continuïteit-audits. Om deze periode te overbruggen, zal de Commandant Luchtstrijdkrachten met prioriteit audits op de militaire vliegvelden uitvoeren.

Audits op het gebied van veiligheid in brede zin maken deel uit van het Veiligheidsmanagementsysteem Defensie (VMS Def). De implementatie van het VMS Def is momenteel in volle gang en wordt naar verwachting medio 2011 afgerond. Vóór dat tijdstip zullen met (externe) audits de veiligheidsmanagementsystemen van de defensieonderdelen worden beoordeeld.

Met bovenstaande maatregelen geef ik invulling aan de aanbevelingen uit uw rapport.

DE STAATSSECRETARIS VAN DEFENSIE